

C.

La Font del amor

titol dels octas

- 1° Lo Castell de la caritat.
- 2° La Font, ho recors de 16 anys.
- 3° Para y filla, ho 7 reliquiari
- 4° Una historia al sapulera de una Martir.

Dedicatoria

1798

Baldori Videt

Obras del matej autot

Pesas, Comedias, y Dramas.

Lo Rosé de primavera. ab un acte

Cada cosa per suntemes con las figas en otgost. 2.

La Fresona del Moli. ab un acte

Han surtit per pòr del Cètera ab un acte

Vna causa criminal ab un acte

Pesas

Vna dita al pla de la Noqueria.

La Pajesera de San Moy

La Fbrista del Putvet.

Qui fa un coba fa un sistell.

La Fartrana den japih, (juquia ab un acte)

An Pò' y la Autibera.

Dramas

La Font del Amor ab 2 actas.

La cunsiensia Fingusta ab 3.

Moros y Espinas ab 2.

Lo Mas de la Caritat ab 2.

Atbertensia

Totas las produesions son en vers; y ab vers
consonan.

Drama Catala Titolat

La Font del amor

Personas

S. Baró pare de Donya Elvira
 Don Carlos Marqués de la Florida,
 Crispi criat de cumpiansa del Marqués
 Maji pajes administrado del Baró
 Ambrós criat del Maró y sa filla
 Maria ho la Santa.
Elisa pastora de 16 anys.

Pobla, payesus y pajeras
 Casadors, criaturas grans y petits
 que no tenan versus ho que no
parlan.

Decorasio de Bosch March un camí que
 puja una muntanya dos sitials de pedra
 ha. prime terma un castell ho casa a la dreta
 ha la esquerra una capella ab gradas
 an campana. Al castell ho casa
 sera adurnat ab dumaros las fines
 al dal una bandera espanyola.

Coro des de dins

Anem tot lo poble, del mes jove i mes bell,
adara la enhora bona al senyo del castell,
Dij abuy es lo dia, festa del san patró
que visca ab alegria
per mots anys al senyo.
viva tambe sa filla
que segons diu la jèn
abuy que y San Fernando
contau lo casament.

Anem per las riberas
cullimni rans de flors,
per feiximni Guirnaudes
escullim las millors.

(Suntan tot lo poble criaturas y grans
homres hi dona com mes millor.)

Escena 1^a Baro sol.

120

Baro

Baixeu muntanyesos,
deixeu la montenya
puig vos acampanya
afecta y bon cor;
que jo vos espero

(surton tots ab ramo
de flors)

ab brassos estesos,
veniu muntanyesos,
veniu per favorit.

Abuy; (Deu ho vulgia)
que ab goitj y alegria
tots de un feliz dia,
debem celebrar,
que'l que be os apresia
senyor de eixa terra,
ab pau, y ab guerra
vos defensara.

Pues que so lo amo
de las vostras terras
del pla, y de las serras
de aqueix voderor.

sare' vostra lluna,
si sou ~~mas~~ estrelles,
També' unils sveltes
jo vostre pastor.

Abuy felis dia
mos do S. Antoni;
y per Matrimoni,
un Marqués vindrà
per la meua filla
que es Anjel de Gloria,
Tots a sa memoria
debem disfruta'.

Entrém a ma casa,
entreu tot lo poble,
y esperém lo noble
que aluego vindrà,
y aixis que ell arribia
surtin jenerosos,
ab cans armoniosos
a darli la ma. (pausa)

Vamos tots a dintre
y veureu las salas,

que ab pompas y galas
las van adornar.

los bells que se esentian

los joves que cantian

no vuy que se espantian,

Tots anem entràn. (Tots entra y al Baró se
queda a la sena sol)

Escena 2ª Baró sol

Baró = Canteu fills de mas entranyas,
de mun palau dispruteu,
que aqui dins, hi trobareu
la que no, ~~de~~ votras cabanyas.
Deu mos diu sempre, estimeu
y assistiu votres basalls,
alivieu ~~seus~~ ^{los seus} treballs,
Tal fareu, tal trobareu.
Vull darlos una petita
sorpresa, los vas a dir
que tant del gra, com del vi
ja 'm an pagat la cullita.
Los condono aquesta anyada;
los aim, com a mi mateix.

Lu seu afecta Tu mareix
en recort de tal diada,
men vas adins lo castell
que ja'm deuan esperar,
a tots los vull abraçar
des del mes jova al mes bell.

Entra a Dintre

Escen 3^a D. Carlos y Crispi

Carlos de del

La ilusió me enganya
Ó a vista de auzell,
diviso al castell
vaix deixa montanya,
Castell, me recordas
que una altre vegada
vas veura una font
no mol apartada
de aquestos turrens,
É un de lls retirada.
Jo, jova, setsa anys
a penas contaba.
Un dia fugin
sens sabé ahon anaba
veji aquella font

y allí descansaba.

Begué de aquella aygua
fresca y regalada,
y a poch me adormí
la boca de un arbre.

Me ba despertá
una beu que cantaba;
era una Pastora
que cabras guardaba.

To, cuan la bas veura,
no sé 'l que 'm passaba
vas quedar com. siego.

Crispi

Si 'm vol fe la gracia,
li voldria dirli. . . . .

(si acas no se'n fada,
que 'm digui per deu
aqui que hi buscaba,
entra mitj de boscos
y terras estranyas.

¿Que hi benia afe?

D. Carlos

Crispi, mas assanyas

Te vull explica,

si tu me acompanyas

aquí ha descansat. (parar en debon
y se asenten ab
sitiats de p...

¿Te recordas de la guerra
dels Carlin?

Crisp. - - - ; La dels set anys?

J. Carb. Jo, y tres ho quatre companys
vam fuixi de aquella Terra,
varem veni per aquí dalt,
lu que's jo anaba i derreva
de guanya una parretera...
de arribar ^{a se} ~~la~~ ofisial
ho capita, ho comandant.

Crisp. Ja hu enteng, anan pujan,
de ranxera, ~~de~~ General,
no, al pensamen no era mal,
viji dien; endebant

J. Carb. Nos baren surti frustrats
los nostros castells al ayre,

Crisp. Com ha se?

J. Carb. - - - Sen tardar gaire
nos vejerem dispersats,
varem tenir una accio
a l'altra part de la serra,
que durá tres nits la guerra...

Crispi
D. Carlos

Si mi ensepego jo.) Ap
Escampada la facsió...
mes de quatre mil nitabia,
nosaltres de nit y dia
la festa de la Abumsió,
no barem pugue' aguantá,
espantosas nits de foscas,
ne muriam com a moscas

Crisp
D. Car

Si jo haques sigut a'altá...
Morts de fam, set, y cansats
sensa cureixa y terreno...

Crisp.

(Si haques estat, santo y bueno
los agueram dispersats.)

D. Carl.

Ap
Jo per fuxi dels carlins,
saltant barranchs y montanyas,
frabesant terras estranyas
y sempre boscos endins,
vas fe cap a aquella font,
que s titula del Amor,
que me ha deixat un recort
que mentra mon sera mont
jo la tindre' a la memoria,
Ay, Crispi, setsa anys ja fan,

4

ni un dia, ni un sot instant
se me aparta aquesta historia.
Aquella bona pastora
que no fa molt te explicaba
que vas sentir que cantaba,
jo me li estava a la bora,
ambadalit l' contemplaba
sensa pensar al lo enemich.
La fam, la set, ma mataba,
vas menjar del que portaba
vas beura ab un got benich
que ella duya en lo murrat,
era de marfil, ho banya,
treballat ab molta manya,
ab lletres tot lo cottan.

Crisp. Quant baren haben menjat,
y vegut ab lu seu got;...

Car
Si expliqui mot per mot,
lu que mehabia parat,
Que 'ls cartins me perseguian,
la moda que in vas librar
y si'm puguesin agafar
en seguit me matorian.

9
 Y ella am digué, 'no ya pó,
 que jo us salvaré la vida
 finch una cova, escandida
 que s' la meva habitasio!...

Crispi

¿Y vusté va ana'ala cova?
 el pensari 'm esborrona...
 Senyó, ara men adono,
 al Castiell hi ha cosa nova,
 dumasus ala finestra
 bandera á dal'la terra
 vaja ~~arava~~ ja hi poden corra.
 que deuan fe una gran festa.

¿Carla

Quant pensu ab aquella dona,
 y que la vida 'm va salva,
 y ~~jo~~, tan mal li vos paga!...

Crispi

Si está trist, la farem bona.
 Ara no se ha de ~~entristi~~!
 la boda tot mal esquiba....
 Si sapigués que fos viva,
 nom casaria Crispi.

¿Carla

Per una que s' gran Senyora
 lo fio mia fet bevir.

la que finsch grabada aqui,
nos ella, es una pastora.

Crispi Calli, que sento allà dins
músicas, y jent que cantan.

D'Carlo Aquestas festas me espantan,
me fan lo cor ~~de~~ bobosins.

Crispi A. vustè; no pas amí,
jo gosu cuant veix desastras,
m'engreixa menjant pollastres
y bebent bons gots de vi.

D'Carlo Los companys no son aqui
foca la trompa, fes senyas;
los que son per.eixas penyas
farán cap tots anaqui.

Crispi
(fivan un tíre)
Ara han mort algun ausèll
si al casado' atingut manya,
ja baixen per la montanya.

D'Carlo Entrem, ~~la~~ dins lu castèll.

Escenas Baro Maji dits
y cumparsas de homas y donas y criatures

Baró; Viva Don Carlos, Marqués de la Florida,
Maji; viva al Baró, y, viva la seba filla.
Y aquest senyo, com una flò escullido

(Lo poble
tot viva)

be desir lo espos, abuy de la pubilla.

Quan Atots las gracias dono, fills del poble,
dignes de apresi, la primera arribada
ja nos es deutor, aquest infelis noble,
ho tindra present algunatre vegada.
Senyor Baró, no mereixem nosaltres
aqueix arribó, que a tots nos admira,
y quedem parats del bon cor de vosaltres...

Maji
Baró

La festa es fa per la senyora Alviva...

Y per las dames, dels mes grans als que neixin
buy que disfrutin de tal solemne festa.

Fan rich com pobre, vull que tots hu coneixin,
que menjin, veguin y sentiran la osquesta.

Si deu permet que s lliguia matrimoni
ab lo senyor, jo de cor vos demano
que si voleu que per tot vos aboni
feriuli amor que es vostre soberano.

Maji

Senyor Baró, fan anell com an ella
estimarem tota la mostra vida,
com un infant estima el pit de aquella
que ls catalans amornamen per dida.
Com un anyell a la ovela quel cria

com una planta a' mal sol que la fa creixre
 com aquell sert que tot mes hu enbia,
 y com la menja' que ens suste' y mus engre'
 Ya hu sap senyo, que lo estimem de veras,
 pus que vuste sempre ans ha fet de para
 des pres de Deu, y fa trenta primavera
 que lo pastor, que 'l seu remat ampara.
 Cuans ne veureu que la riquesa 'ls sobra,
 y lo cor no 'ls diu, si veuan la frejeria,
 canem currrens a socorra aquell pobra
 que sta' en lo llit morinsa de miseria.
 Que difarent vuste, Deu ja la espera
 cuant morira; puix que la seua historia
 ja la sabra' lo Glorios S. Pera,
 per ~~presta~~ obrirli las portas de la Gloria.
 Barc Calla Maji; Deu sap la meua vida,
 si hi fet be ho mal, alla 'l cel no se amaga,
 vosaltres ³ sou ⁵ mans ² jermans de fatiga
 y diuen que amor, ab gran amor se paga.
 Maji Senyo, ab permis, los senyors que ara curriban
 estan cansats de atreberse montanya
 que entrin a dins, ^{senyor,} que em tal cambensa

No poden ¹³
~~als~~ ~~privar~~, de descansar...

126

Baro

No ~~fora~~ cosa estranya,

Entre, si, si, ha pendre alguna cosa,
bo es lo aliment, después de la fatiga,
y Carlos; al Fio? esta' bo, sa suposa?

D. Carl

Molt, no senyo, si vol que franch li siga;
aquell doto' mel tivara' ala fossa,
mil cops hu dich, no crech que men dirdiga.

Baro

Saps que's això, doto' de la bellera,
y aqueix es mal que sotament se cura
cuon lo home fa, la ultima vareta
que's cuon sem ta' cap ala sepultura,

Vaja, entréu ^{fits a} dins, que ja ~~os~~ espera
la faula y la menjà, y ab alegria
disfrutarem plegats de dita enterer,
Entréu, fills meus, aselebrà' aqueix dia.
(Entram fit dins y se queda la Baro sol y sur Maria)

Escen 5. Baro y Maria

Maria

Una limona per amor de deu!
nobla Senyo, una peçadora implora,
vos que ^{may} ~~regueren~~ ~~vea~~ ^{abandonen},
vinch la setmana una vegada hi fora.

Baro

Maji! surt prompta, fes caritat ala santa.

Que ella es la clau que s'obren la porta,
si a fet caritat, cuan la persona es morta
al paradís resuscita triumfanta.

Mari

Amu y senyo; vos que planyeu'l pobre
y als aixugueu las llacrimas que ploran
mentra son vius, y los entarreu cuan moran,
y antes de aixó, los dureu la que os sobra.
Per amor de deu, per un infelis que pena
tot ple de lepra, lo finch allí ala cova
y raptu perell.

Bon

Aixó no es cosa nova.
Sabeu que al pobre, may li jiro la orquestra
¿ques tu que os falta? ¿que voleu dirés?

Mari

Lo que vulgueu se os deva deseguida
Senyo; de vos quedu molt agraiada,
per tu bellit fultit y ple de llaga
que t'curo sola y nostro senyo mu paga
curamma ami, setsa anys de una ferida.

Bon

Vigueuma dona. Parque os diuan la santa:
com es aixó que esteu tan retirada
curan malats esteu així ignorada?

M.

Ay mun senyo! Tal pregunta m'espanta,
si es la seu gust, ma historia de pastora

li contaré, contra voluntad meua,
pero senyo, eixa curiositat seba!

Barro No ho vull sabé, que es mivo virtuosa;
M. ~~que~~ veurá que la santa, es ~~una~~ pecadora,
y la vostra historia mereix ser respectada
y perdoneu si vos hi agrabiada
que 'm diu qui sou la vostra cara hermosa.
Per la caritat entro adins ma casa,
surtu al mínim, senteu per aquí a la bora
Amu y senyo, bajisen en bona hora
que ja 'm asentu, y ~~que~~ un rato luego passu.

Escena 6ª Maria

Estany es que 'm digan Santa
sen com so tan pecadora,
com tota la jent ignora
una culpa tan pasanta,
falta, contra la raho,
falta, que mon cor esquerra
may se agues vist senblán guerra
causa de ma perdisió!
Antes de aixó, cuan surtia
mitja hora antes de així 'l sol.

escoltava al rosinyó
 que apropèt meu lu temia.
 Y escoltava suns cans vells
 fan pura de cunsiència
 que era tanta ma ignosència
 que venian los ausells
 ha pararsem per las mans,
 jo als mastegaba pa, coca,
 y ab lu seu bech, de la boca
 mu prenian; y ab suns cans
 entonabam trobas de or,
 me duyen floretas blancas,
 y de los seus becs, las blancas
 me les collocaba al cor.

La papellona, al cucut,
 sempre am benian ha sobra,
 veritat, q'era una pobra
 una pobra, pero ab virtut.

Se jiraba aquell pur vent,
 jòylas flors, eram jermanas,
 rosas, violetas vascanas,
 cublia per lo turvent.

Después trabesaba y pònt

duya una pinta de banya,
beixaba aquella muntanya
y me 'n caminaba a la font.

L'aigua ques com un cristall;
sens saber jò, que eran penas,
mi pentinaba mas trenas
ella feya de mirall.

Las ~~flors~~ flors al cap me posaba
per fer goij' a las cabretas,
y a nellas també, i pobretas!
ha voltas las enremaba.

De des de aquella ocasió,
que en mi, no hi trobo disculpa
es meva tota la culpa,
sí, la Font, la estimasió...

¡Deu meu, demano perdó!
de ma gran culpa pasada!

¡de una ovela desgarrada,
misericordia, senyo!

(Se agonolla y surt l'Bravo y ella se aixeca)

Escena 7 Maria y Baró

Baró ab un
lio de ropa

Preneu, Santa, aquesta roba
y socorreu lo infelis,
Deu vos guardi de un deslis...

¿Cuan pansieu deixar la cova?

Maria: ¿Cuan vindrà un home fatal,
que ma robat la ventura...
¿Setxa anys, que'm estich oscura,
no vulga sabe'l meu mal!

Ap: Par que sentu adins mun cort
que ma existensia parilla,
¿Ay! si no fos per ma filla)
demaneria la mort,

Baró: Vos encubriu un misteri,
y jo una historia de sanch.
Pues que beyeu que os so franch
asepteu mun ministeri.

Vos cuidareu de la casa,
la noya de fe caritat,
deixeu lo lloch esposat
ahon sob, la tristera hi pasa.
Viureu aqui, nos veritat,
¿vos que sou ~~un~~ caritetiba?

Maria

Fing la cadena que'm priba,
Junt jurament que hi prestat.

Baro

Feriu; dons no oblidare' (li dona una
vossa)
aixo a la hora de ma mort....

Maria

¿Que'm dona? Es plata y or;
Senyor, no hu aseptare'.

Miri; si vas a' captar
es que un infelis me crida
par que li salbi la vida.....

Senyor, no hu puch aseptar.

Baron

To os hudo, de bon grat,
ja sabeu que finch de sobras;
com vos, capteu per los pobras
an forneu ha fe caridad.

Maria

Lo aprecio; gracias, se estima,
pues jo de aquesta manera,
me titulo limosnera
del gran ^{Baro} ~~Marques~~ de la oliba.

(Baro sen ba)

(cantan
dins)

M.

Escena 7 Maria

Ditxosus! ay quina sort
ells que cantan de alegria,
y ami la melancolia
nom surt de dins lu meu cor.

Algun Temps, tambe cantaba,
y me anaban acumpanyan,
lu pasarell me ajudaba,
la quiba, al berdu' trinaba,
ab ^{son} ~~era~~ pur y armonios can.

Que ses fet lo temps aquell
que jo ab lu cap descubert
puclia amotra' l' cabell
al home jova, y l' bell,
y era una flor del desert.

Per la montanyes vehinas
trepitjaba flors hermosas
los rochs eran perlas finas
y ara se han format. espinas
tot lo que antas eran rosas.

May,

y coro cant.

Escena 6. Maji y l' pobla, Crispi

Ho que felis dia
dibentims jovent
selebrem la festa

de un gran casamen. (es dia)

viva Don Fernando
y tots las demes
fan be Donya Elvira
y al senyo Marques.

Ab cans de alegria
cantan los ausells
dibertims nosaltres
los jobas y bells.

Escena 9ª dits y Baro

Baro
Crispi
Mari

Gracias, amats jermans.
Santa que tal os agrada.

Jermans eixa pecadora
que ala presensia veyeu
nos santa com li dieu,
es una pobra pastora.
Vos estima, vos adora,
Demana que os dongui deu
tot allò que mareixeu.

(als oprens) Jermans, fills asta una altra hora. (als petits)

Baro

Santa ala vostra afillada
eixa esqueta li dareu,
y al mateix temps li direu
que ma filla la nombrada
primera, de las amigas
que li han de fer custat.

Maria

Senyo Santa honra ma atruva
deu li pagui tal caritat,
y dongui felicitat

per mots anys a' Donya Elvira.
(Sen ba muntanya amunt y les demes la miran)

Focan

Escena ultima

campanas

Bona

Me causa admiració
eixa infelisa germana

Fills meus, sentiu la campana
ans crida'l Temple del senyo.

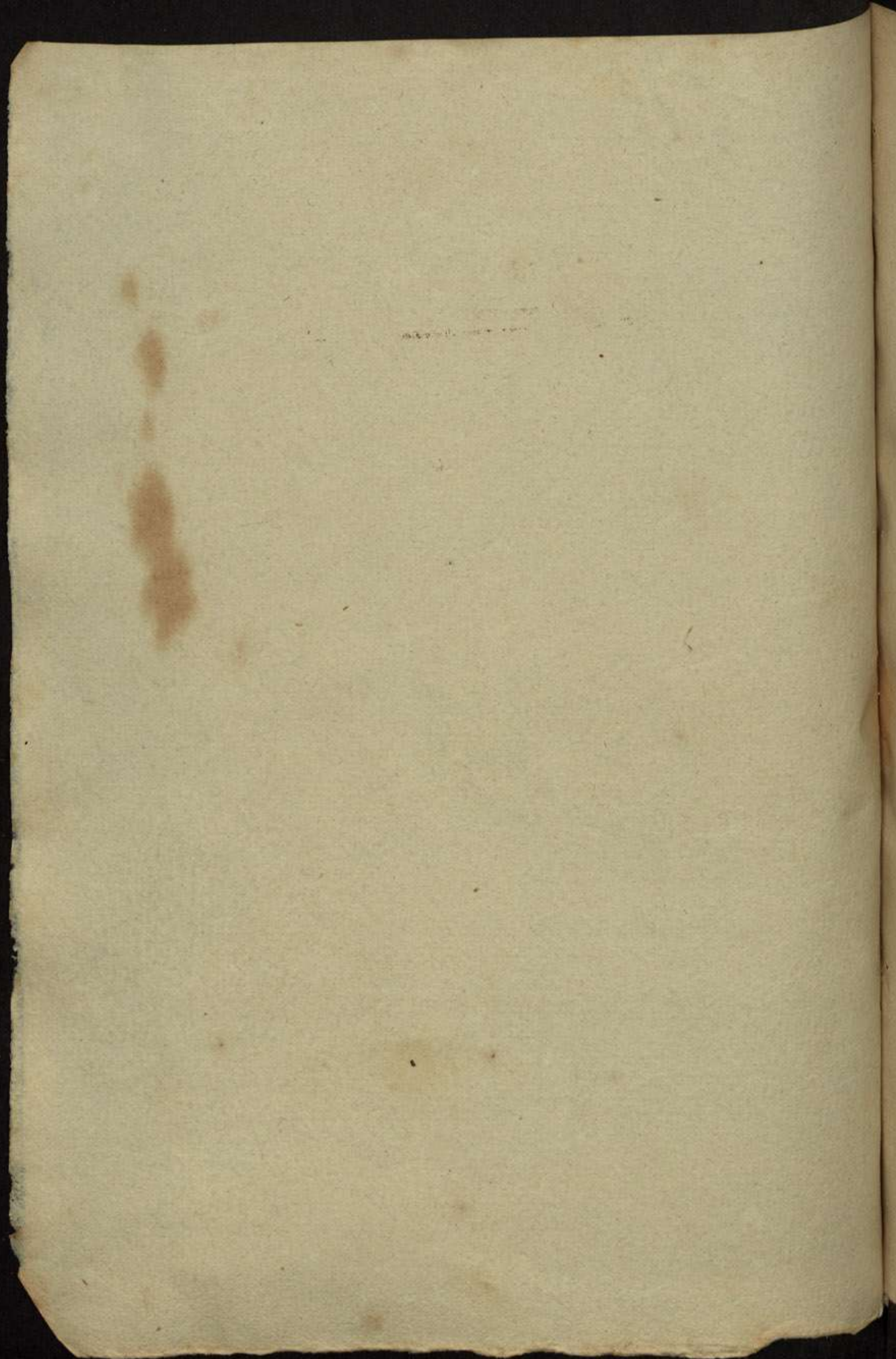
(entran ala iglesia y cau l'falo)

fin de acta 1^a

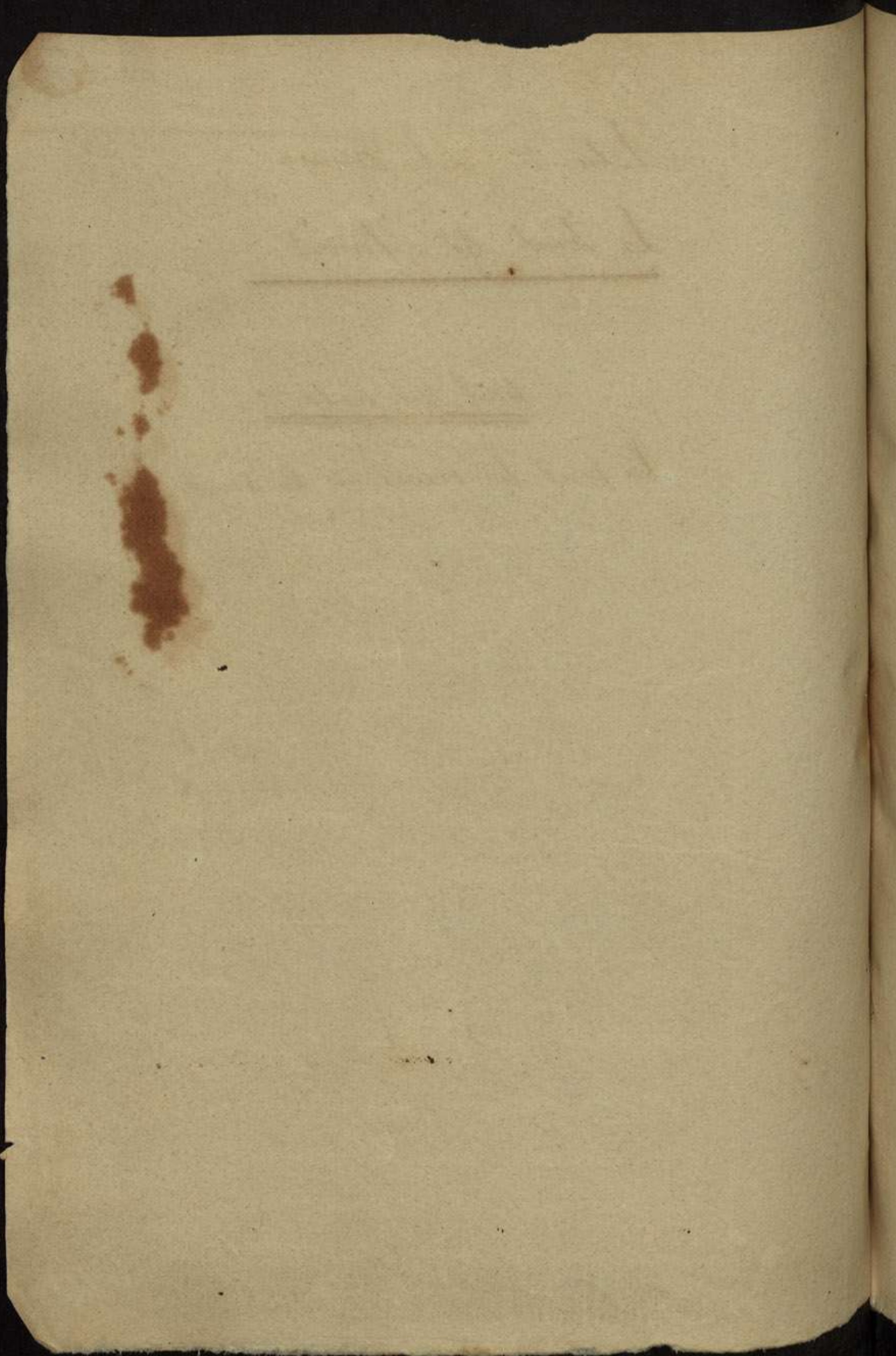
Acta 2ª del Drama

La Font del Amor

Títol del acta 2^a

La font ho recors de 16 anys.

Escena 1ª J. Carlos

Car.

Quan llargas la horas son
 de un cor que viu sots de pena,
 Que agradable es, la sarena
 sota la sombra de un om.
 Aquesta hermosas ramas
 que fan taulada ala font,
 aquestas mateixas son
 cor meu, las que tu reclamas.
 Ja afet setra primavera;
 fujin de sangrenta guerra
 vas hepitja aquesta terra
 per las vegadas primeras.
 Hi asentat sota aquets arbres
 jo tranquilmen descansaba,
 y senti un angel, que cantaba,
 cantaba, y guardaba cabras.
 Jo bas absarme de aqui
 per ohir sa veu hermosa
 y vas descubri una cosa...
 mes pura que un serafi.
 Aquet rusinyot cantaba...

(Conta un vi
el al mun

fen pausas, com ells ja fan
y era per senti altre cant
que mun cor animoraba..... (pausa)

¡Ay! Despues en eis pedris
se va asentat la pastora,
jo cuntemplant, ala vora
com que se esta al paradis.

Lo rai de aygua cristallina,
erbas, flors, arbres y font
tambe testimonis son
de aquell aymatje divina.

Un mes just me la dura
aquella felicitat. Despues jo vas se un hingrat,
que mal. que li has paga.

Dintre una cova 'm tensia,
lo millor de tot me daba
del menja que ella menjaba,
del beura que ella bebia.

Un dia, l'ot apuntaba,
Lo meti de San Antoni...
seria un bon testimoni
un ausallit que cantaba,

134
Li vas dir, jo me'n nire
però; deixant aquí mun cor,
y en pago de tal favor
seràs la meua molter.

Te servirà de un recort
eixa petita memoria
la portada de ma història
primer pagina de amor.

Atot cas que jo faltés,
nom, retrato hi trobaràs.....

Florin digue, "si ten bas
jo ja' not veure' may mes".....

To contestaba. Te, enganyas
vots que't fassa un juramen
deban lo immens firmamen....
Testimoniis sou, montanyas.

Despues jo men vas, ana
per demanaro al meu pare
y en tal temps mori ma mara
ja un poch hu ba repredar
Luego lo oncha ans ba fetareus
pues que abia quedat sol

Me aleji' perdon' col
y eme besti de cap ha pens.

Ta am veyá tot un Marques....
ulbidan ja la pastora
buscaba una gran senyora
de gran tono, de hinteres.

Y ara per casualitat
que hi fornait per eis pais
am'l cor me dona abis
de aquell juramen' sagrat.

Escena 2^a. dit y Crispi

Crispi Senyo, bon dia y bona hora.
Ay, ay vusté ja per aqui?

Y Carle Com que no he pugut durmi,
mi llebat. . . . .

Crisp - - - Si, ades hora.

Carle Y fuayigue hi bens afe?
que vuscas per las muntanyas?

Cris Per veura cosas estranyas
hi fet cap aqui ab vusté
Mani anát de la casa

Sensa di ve ala Marquesa,
 cridan a la gossa, quissa
 Se bina busca una cosa
 y el gos de benisa escusa,
 Jo que alas horas dich ba
 fan si ve com si no ve.....
 veix una ampolla de vi,
 pensu polse' sera bo
 jo que 'm beuh, nora mal bu,
 Lu furne' que ha dut los pans
 ma dit, que es diu Toful Pens.
 em pasat pel mitx del pins,
 me afet para' a dal de uns pons
 anals mes atabats puns.

D. Carla

Ditxos fu Crispi'.....
 Par que?

Crispi

D. Carlos

Que tens sempre bon omor.....
 si 'm veigas de dins mun cor.....

Crispi

Que vol di, nos troba be,
 Li fa mal alguna cosa

D. Craxl

No, per deu deixam esta.

Crispi

Que's aquella font de alla
 la que diuan misteriosa?

Ay! quina aygua mes hermosa
be en dech pugue beura es sta.

V. Carlu Albertin que aquell que en bega
sa enamora tot seguit.

Crispi Això S. deu se dit, no pot se,
no se si ho crega.

Es adir, la font aqueixa
es la que diuen del Amor!

Carlu (Es la que uprimeix mon cor.)

(ben) Crispi Ay ay! quin mal gust ma deixa.

Era mol millor a quell vi
qui hi begut de aquella ampolla
que allà i menos no hi ha ambrotla...

V. Carlu Bina y escolta Crispi.

Tornatan cap a la casa
y si preguntan per mi,
currens mo tornas adi...

Diras que hi surtit ha causa.

Crispi Mol be diu, men bas currens
y si sentu quel demanin
ancara que ells no me manin
for no correns com al ben.

Ta sap que so delijèn
y que lo estimo....

D Carlos
Crispi

Ja hu crech; bestan don, j hu ten entès, 136

Senyo, si no vel ves mes
vaix currens com un llampsch. (senba)

Escena 3ª Don Carlos

Vos que hu sabeu tot senyo
digueuma si es morta ho viva,
que vinga pues que lla'm pri'ba
la tranquilitat del cor.

Musica cant de la pastora dins

(can dins)

Una metinada del mes de Abril,
canta una pastora fresca y jenti.
Canta ab beu sonora sarta canso
que daba la vida al seu aimado.
Ay amor, pertu sera la pena,
ay amor pertu sera 'l dolor
jenti

Flo de la primavera del mes de Abril.
Baixa hermosa criatura,
baixa acostat cap aqui
que veix ta mirada pura
mes que 'l aire que murmurava
mes que lo blanch beserru

Escena 4ª D Carlos y Elisa

Elisa canso que has cantada
jo li sentida altre tems

D Carlos
al dins

D Carlos

Elisa.

digam qui te ha ensenyada
per la prenda mes amada
per la virtut que tu tens.

Bon senyor, per amor de Deu

demano que no'm espanti
que jo vincis per ompli't canti.

senyor, si no li sap greu. *(Ab molta calma)*

D. Carlos

Forna ha cantà, hermosa nina,

Tu demano per favor

no sarais pas tan cuquina

que l'heu cant en madesina

que cura l'mal de mun cor,

Repetixu altre vegada...

Ho digas qui te ha ensenyat

aquesta hermosa cantada...

Digau nina agrasiada

per favor, per caritat.

Elisa

Senyor, jo so bergonyosa,

la dona que'm ha criat

es mol bona, hi virtuosa,

es mes pura que la rosa

y tal canso m'ha ensenyat.

Aqui li diuan la Santa

y això anella li sap greu,

y com se de virtut tanta
 dels pobres sa fet amanta,
 y los cura, per amor de Deu,
 Y la tal dona; esta mare?

D. Carlu
 Elisa.

Senyo' jo mare... no'n finch.
 me ban deixat abandonada
 de quina familia vinch
 no se; so desgrasiada
 me ban trobat la diada

(plora)

del desembra; als vintisich
 Pero bas teni ventura
 que un modelo de virtut
 ma criat y ma fingut
 de des de mol criatura.

D. Carlu

Y aquesta dona que dius
 de aqui esta mol apartada

Elisa

Del mont esta retirada

D. Carlu

per poderosos motius
 (Senyo, feu que'l que jo pensu
 siga veritat per ma sort
 per tranquilisat'l meu corit)

Elbira

Ha omplir lo cantu cumenso
 senyor ab la seu permis

D. Carles

Si, anjèlicat criatura,
que deu se conservar pura,
ell se guardi de un festis,

Elisa (Ap) (Veixameli di de hon 'tes. . . (at publich)
ja que 'l veix tan aducat.

Si vustè no 's enfades. . . (troude)
pendria la llibertat.

de dirli de hon ha arribat. . .

Nomes preguntarli hi fora
si ha tingut ab 'l Marqués
qu' 's deu que 's lo seu prumès
de aquella bona Senyora.

Vaja. . . vuy di Donya Alvira

la pubilla del Castell.

buy di si arribat ab ell. . . . .

D. Carles (Tanta candides me admira)

M Escolta linda pastora.

nesesita un feu favor,

y asta la hora dela mort

ma persona tes deutora.

Elisa

Si. li es util ma llengua
pregunti; que respondre

tot lo que jo sert sabre,

y ano obra apis fora mengua.

D. Car

Abuy serca del castell
pudem ferir una entrebista?

Elisa

Senyo soch jo ana la llista
la primera del consell
per la nubia besti.

Pues que vusté hu messesita
jo li prumetu una vita
pues que veix que ba ab von fi.

D. Corlu

(Es una perla, un trasort; Com te dius?)

Elisa

Me dich Elisa.. (aratudando y sen ba ab l'carta)

D. Car

Deu te cunserbi felisa
hasta ala hora de la mort.

(La cuntempla) Escena 5^a Carlos (un bon ratu)

Cuom mes miro l' que para
en ma existensia

mes veix que sem carrega
la cunsiensia.

Es un martiri, Fenir de nit y dia
semblan deliri.

Sentu una beu que m' crida
dins mas entranyas
amant de la mentida
me diu, m' enganyas

deban del poble, me roba, y ma onessina
lo orgull de un noble.

Ella tan infelisa, pobre Maria,
nom surt de la memoria

ni nit, ni dia, prenda estimada
deixa que jo 'l abrassi altre vegada.

Necessito Maria, que tu 'm perdonis
y al Tribunal de Deu muy que 'm aboni
que jo cunxeixu, que hi fet una gran falta
y me arrepenxeixu.

Aquella metinada que 'l sol surtia
y era de primavera un hermos dia,
y ab la rosada, semblaba que era fresca
la metinada;

Asentats nos estaban dal d'una vora,
serbia de respald del pi una soca,
Tan felis era com l'augua cristellina
de la viera (paura)

Li jurai amor atern, no puch pensar.
jo allabons vas duntant i reliquiari
per una memoria. Valda mes que no pens
ab semblan historia. (paura)

Aquell anjel de gloria
que aqui cantaba

mun cor al m seu darrera

139

se'm eni anaba, y ab lu seus passus

frossus de mun pit feya

y del cor, pedassos,

(Se sen que bonan
jen)

Deixem pensamens tristus, que jen sea costu

los mosus de la casa baixan la costa

Deu no es abaro, me ajudara pudre'

disimularo. Esena 6 los mosus y d. Carlu

Meji

Que l' salvador vos donga S. Usia

ha vuste hi a' nosaltre un felis dia.

Es estranyera trobarlo ja an lo fondu
de la debesa.

D. Carlu

No estrenyeu lu bon homa

ves del que passa

que si demati'm llebo es per la cassa.

Y em tal pasebra no hi avist corra encara
cunill, ni llebra.

Meji

De lu que diu Don Carlu ves men estranya
parque baixem nosaltres de la montanya,

nom vist siquera vota' pardiú ni quatlle
ni cadernera.

D. Carlu

Me estava contemplan la font aquesta

ala sombra dels arbres parau la fresca.

Y ano enganyarme, jo ja la abia vista
un altre vegada.

¿No viu per aquí una dona
mol retirada, que diu que cura ls pobres
de la comarca?..

Desitjaria, ferivi un entrevista
cobabol dia.

Maji

Parlan de aquesta dona Senyo D. Carlos
es una santa martir per tots nosaltres,
Te virtut tanta

Que aquí no se anomena
si no per sants

D Carlos

¿No la podria veure jo a aquesta dona?
hi voldria parlar, ja que es tan bona.
~~desitjaria, ferivi~~ Pues jo pensaba
de ferli una visita. . . . .

Maji

Es escusada. A la cosa que abito
no pensi anari, que rebret es difisit.
ni cal pensari. Faria una carta
y a la seva apillada podria donarla.
Es una de las cuatro, mes infelises,
que han de vesti la muvia
hi hohi las misas,

Vente la aparta li diu y li entrega 140
allabons la carta

Escena 7^a Dits y Crispi

Crispi

Don Carlitos, si li plau
diu que sen vaja y Castell,
que arribat un home vell
que li diuan senyo Pau.
Estich que hom dit ques Notari,
es un bellit... de bon tracta
que be per fima y contracta

Maji

de vota. Si, hi abem de anavi
que ja ans detuan espera
baja minyons al debain
cuan vulgan vustes, vindran

D. Carlos

Si senyos poden anar,
nosaltres vindren casan

Maji

Pasiu be - - - - -
De qui un instantan. (senben lo moment)

D. Carlos

Escena 8 D. Carlos y Crispi

D. Carlos

No se si pudre firma...
En cambi del requillari
me entega eis escapulari

Crispi

de la verja del Dila... (mol trist)
Ja que som sols li vuy di
que'm causa gran estranyesa
veural ab tanta tristesa.

Li juru afe de crispi,
que si'l pugues vamedia'
per treural de fans apuros
ab al cos boltat de suros
amar me'anaba ha fira.

Montra
Crispi viu als vers
sus D. Carlos escr
iu al un full de
la cartena

D. Carlos
Crispi

Dons escollam un munen:
Ja sap que pot cumfia,
per mi res ningu sebra,
so callat y mol proden.
Jam pot di senza fe embuts
tu que li doni la gana
que esultare una setmana
si es presis: . . . . .

D. Carlos
li dona un papé

Cinch minuts,
Fe, betaquí aquest papé,
y pujas montanya arriunt
y cuan seràs aser punt. . . . .

Crispi

D. Carlos

Be digui, que finch de fe?
Arubarás un peu que's al
ala part de hon surt lo sol

141

anat prime jirabot. veuràs que fa dos cam
entra rama hi fullaraca
hi veuràs una barraca
si es cuberta entras adins
si es fancat trucas la porta.....

Crispi

Mot be diu així tu fare'...

D. Carles

(Al menos podre sabe
per aquest fi, si es biba ho morta.)

Ap

Al

Si at sur ha rebra una dona
la asaludas mol curtes,
y en seguit li dius, després
que hi has per una Pastora
que es diu Maria Dulce.

Li donas aquest pape

la asaludas com prime.....

Crispi

Y tot seguit focu al dos?

D. Carles

Bueno, si ten pots ana'

Crispi

Mot mes curen que t' carril,
ja sap que per tot histil

de mi sen pot refina. (Marxa y retrocedeix)

Ha, i que m han de contestar?

D. Carles

No homa bestan currens
y aprofitem los momens...

Crispi

Veixiu ala meua ma'
que jo trucare ala porta

Tan si es viva com si es morta
antes de un quart tu sabra. (senba

Escena 9. D. Carlos (paura Marga)

Consol de l'anima mia,
Maria.

Deipat veura l'he vegada
estimada,

que'm surt verdader amor
del ~~cor~~^{meu} cor,

jo de perdret finch temor
y ab tu penso nit hi dia
fins ab somnit dich

Maria, estimada del meu cor.

Que jo hi obrat mal cunivo
ma arrepenteixo.

Orgull, que tan lo home exaltas...
de tantas faltas

que hi comès enton distret
que hi fet

Fins faltan al meu debèr
que ni fortuna agraiexu
de bon cor.

Ma arrepenteixo de tantas faltas que hi fet.
Y aquell mimes ahon son
Ay font.

Que tu mostraba baloy
 al cor
 y ara di culpa no hi trobas
 me robas
 eixas idees fan robes
 morta de repente son.

Tu sens la culpa; Ay Font;
 Ay' font, tu que l'cor me robas.

(Pausa)

La guerra mori cor esquerra,
 la guerra 'm priba la sort,
 si o la guerra 'm aguesin mort
 al cort no hi tindria guerra.

La meba existensia a terra
 aquesta terra de hon so,
 y si no for la guerra, no
 cuneixaria eixa terra.

Pues que del fondu y la serra
 jo'm quiseu sensa raho'
 la pena la pasu jo'
 si es que te culpa la guerra.

(Pren la esto
 peta y sen
 ta)

Arbres que seta anys atrás
 bo miraba ab afisió.
 a' Deu; jat tornare ha beura
 Font de amor, de estimasió.
 sen ba per el fondu.

Elisa

Que alegre, jo camarista
de la senyora també
sembla que no pugui se,
Te pribu abuy de esta trista.
Ara ja tenim las cabras
escampudes pel pasebra
vuy que estigas ben alegre,
y esentem tota aquels arbras.
Y aquestas flors tan hermosas
que hi cullit per la muntanya
pentinam ab molta manya
y al cap posam las voras.
De pensaments y clabelts
men posas un ran al pit
las violetas que hi cullit
escampatas pel cabells.
Buy que digan si som pobres
la jen, que tan nos exalten
que si riqueras. mus faltan
~~de~~ Anch hermusura de sobras.
Anjel de amor hi ternura,
estrella de mas entranyas
Te has criat entra muntanyas
de des de mol criatura,
si Deu te cunserba pura

Santa M.

posat las flors als cabells
~~posat las flors als cos~~
 que alegraras als ausells
 y aquell que tot fu sensura.
 De las montanyas veinas
 fu buscas las flors hermosas
 Deu fassa que de las rosas
 no't punxin may las espinas.
 Jo; era hermosa com tu,
 hi abia la diferensia
 que era sola ma ignosensia
 sens amparo de ningun,
 ma mava era ja ala gloria.

¡Y un dia! ¡aqui mateix!
 ¡crech'g'l asiento es aqueix!...

Elisa

Apartave de ta memoria,
 jo no vull que estigas trista,
 que te estimo ab tot mun cor.....

Santa

Anjel de pau y de amor (La abraza am ternura)

Elisa

Te estimare mentra visca,
 Tu encara bas ferri sort
 que fins ha nou anys, encara

ab beu del cor deya, ; mara!
per amí això fora un tresort.
Jo que'm van deixa aquí hon som,
ab lo frèt abandonada.....

(Plora)
(fort)

Mara mia... Estich privada
de pronuncia aqueix nom:
Què ditpos qui pot dir, ; mara!
Jo. no se si ni finguda,
sols jo laques cuneguda...
Si aquí la tingues cura (La abraço)
cepis com te tinch a tu (lita petons)
ha petons ma la menjaba,
y algun remy, par que'm deixaba
li daria.....

mol cuneguda
Mario-La

Elisa

Y si ara algu; te digues quet so jo mara
digas te sebria greu
No'm dera tanta sor deu...
No aurias estat tan rara,
que algun dia per resort
estam desperta ho adormida...
no aquesis dit an ta vida...
Filla meua! ; del meu cor!
Tens reho' tu deya nomes. (Mol impresionada)

M. S.

per veura la que dirias...

Eliso Y reparat que hi ha dias
que hi dius, am gran interès.

Mª Santa Mudem de combesasió.

y de apò non parlem mes.

¿To alas horas no hi compres?...

¿Quem deyas de aquell senyor?

Elisa ¿Se estava amagui asentat,

ser aixecat, am ~~gran~~ interès

y vulia que li ensanyés

una canço que hi cantat

Mà demanat per favor

que tu entares de una cosa

y jo, com ajenerosa

li dire de mol bon ~~grat~~ cort

Tot tu que m'preguntava.

Que allí 'l castell li diria

cosa que mol cumbenia

abeyan tu que sera

Deu fe donqui enterimes

y et conserbi la ignosensia

pura com fa cursiensia

Elise Alla be un home curven:

Escena 11. Crispi y ditas

- Crispi Las camos sem trencan, ja de tan rodai
bes corra, y camina sensa aprofitá,
fota! las pastoras, de aquell bestia.
Bayán si una ho altre reho men dara
de aquesta persona que busco fems ha.
- (casalada)
Deu las quart, las donas....
- Santo Ben bingut senyo....
- Crispi Guina de boraltres me dera rahó
de la que jo busco, per eis rodado.
- San Si vueste se explica un puquet senyo
pot sen que la entegua....
- Crispi - - - - - Esta cuastio,
que ala que jo busco no la cunech, no.
Ja binch de la siba abitasio
y la porta es tencada al chau ho baldo.
- San Lo nom deixa dona sim deya, que jo
potse li sabria donarni reho.
- Crispi Veu que 's pura, hermosa, com un pon de flor.
- San Lo nom, li recorda - - - (mira al paper)
- Crispi Maria Dolos. (gran sorpresa de la santa)
- San (Ma deixa parada, cas tan misterios!)
Jo so la que busca, entremitj del bosch.

Que se para, ho mara, ho jerma mejo
petin de la vista, ho be de dotó's...

Diguin de seguida, diguin bon senyo
que hi ha nire' pronta, per curarlo jo
que so per serviru . . . . .

Crispi

Non per res de cuipo.

Es que jo sarbeixu, abun rich senyo
y pateix y plora de estimasio'

y ma dat eixa carta, que os entrego jo *(Li dona)*

Finga, y ja cumplida es ma cumisió'

Ap

(Te reho que's maca, ¡Ay!... sin te de reho.)

Vustes desimulin . . . . .

San

Senyo, estiga bo: *(esta cuntemplan al sobra pensatiba)*

Elisa

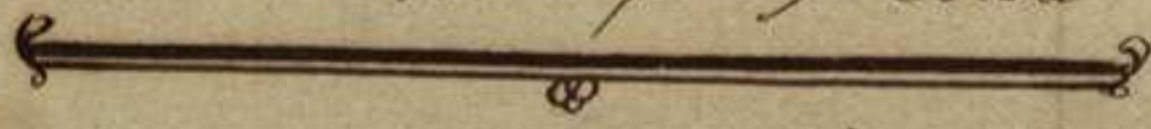
Bas per las cabretas fins dal al foro.

Crispi

*(Com mes ma la mira, la beix mes, millo) do
sols de cuntemplarla, ma agafa pico*

¡Ay Crispi! ma catbu, am faria pasto *(sen ba.)*

Escen 12 Santa y luego Elisa

Santa

Den sa' que focu eix pape'
que 'm sentu uprimit num cor
ni per obrirle finch badov
framolo y no se de aque'.

Verja, - la de Munserrát
que mirava muns ulls, Deu meu,
esperu que 'm ampareu...

La llejein
la carta per ella
sola

Es somnit. - No realitat. (Arenca un erit fort)

Villa meua del meu cort.

Ta tens aprop tu feu para. (Elisa baja de la
muntanya una)

ara ja tens qui 'tampara

(ab las man
alsan al sel)

Deu meu; d'una ma la mort.

(al ultima parcauda de sa mara se abrasan
y la noya suste lu seu d'ormay
cau rapit al teulo)

fin del cate 2º

146
Acte 3^e Para y filla y el reliquari

Lo Teatro representa un saló rich ab silló
y sofá y un tocado ab un mirall gran sobre
el tocado hi euria una corona de flo blanca y
pots de pomada y lo necesari per un tocado
de senyora porta al fondo y laterals dugas alg-
uns tamburets de bellut bermell y cortinatjes tam-
be' bermells un plumero de espulsa lo mobles

Escena 1^a 1er Ambras

(Ap un plumeriu a' las mans per limpia los mobles.)

~~Alto~~ La ting los brasus rumpucts
de neteja' y treura pols,
jo no faix lo que fan mols
que los mobles als deixan bruts.

Jo hu deixu que es pot llepa',
no per ferme cap favor,
perio entench jo feru tot,
de aixó men puch alaba'.

Per quisa té, no me amagu,
per servi a' taula, millo';
per no in diu sempre l' senyo
treballa, que per no t' pagu.

Entra jols y purcaria
hu tiran tot al burdell,
si fos amu del castell
en sequit hu arreclaria.

No hu l'dria ana qui a' casa
tanta norma de pajesus,
no fa entremi'tx de Marquesos,
tant bo, tan bo vol di asa.
A buy qué la noya's casa

des del mes gran al mes rich,
 ha cumbidat tot lo folle,
 del mes pobre asta l mes rich.
 I aquest casament Deu fassi
 que aqui boqui; ab lu qe hi vist
 tant la novia com al nuvi,
 fan un posat lo mes trist.
 Ella volia se monja,
 si es casa no es de bon grat,
 per no cuantradi al seu pare
 es casa y sens voluntat
 Al senyo Marqués D. Carlos,
 lu que ha de se' sun espós
 es mes trist que l novenari,
 de olló... que hi pintan la mort.
 Apenas diu cap paraula,
 de nit somia molt fort;
 fusaria las orellas que aqui
 hi heuria algun destarç.
 Pero si mi poch sem es dona,
 acabem de espulsa aixó
 que donya Elvira en lebansa
 se enbriodrá aqui l tucadó

Escena 2ª Ambros y Cruspi

Cruspi :

Deu li donguia mol bon dia

Ambros :

o la Cruspi, Deu lu guéot,

Cruspi :

a' Vusté y la cumpanyia
Homeno fassim el febert
de dirma... ¡ot se hu sabria

Ambros :

¿ Se ha llébat lo meu senyo?

Ancara estira la perna
al s'en quartu, hi fa uns ronchs,
que se s'en de la outasala
que cuasi fa micha p'or.

Aquesta nit somia fa
un somnit mol horroros.

Cruspi :

¿ Que enore honaba? que deya?

dirá que so curiós,

Se ¡ot dirma lu que bulga,
per callat me pintu sol.

Ambros :

bridaba ab una maria,

li deya filla del cor,

fujim cap a la riera

que ls carlins son prop la font,

cuorens fujim la muntanya

pasem la otra part del fon,

tanquemnos a' la barraca

Peró que ho diu de debo',
cuasi in fa quedá de pedra
Que mes deya

Que se jó.

Digui me, que li fau metu....
que so callat com un mórt.

Deya que en sent ala cova
ja no tindria temor
par que tindria a la hora
lu seu Anjel. salvador.

Unas voltas suspiraba,
feya un Ay aixis tan fort
que sembla ba que suitia
del mes fondu del seu cor
No iris si fos ben callat,
solament aixis com jó;
prometim de no dir res
ni al para confeso
y jó li diria unas cosas....

Dons li fau metu que no,
que aningu dire paraula,
munes que hu diga al senyo,
ó asa filla donya Zhira,
y anel pau, y al sabado....
Pues aixis ja no li dich
par que jó soch un mingo'

quel meu cor es un secretari
fanciat amb pany y baldó.

Y aixis no cal que hu esperi
per berm de di el Baró,
que dell be tota la cosa.

No li huy di, quel senyó
no as vol casa' ab Donya Elvira,
que en te un altre per aqui prop,
que jo li bas du una carta
no lluy de aquest rodeo.

Peró l'amo no bol que u diga
poch ni molt, y per aixó
en que in desin tot Espanya
luy se callat, y ho so.

Ambros:

Beta qui com sempre el beya
tan trist y tan cingorós,
com beya que no menjaba
pensaba ... que es herodinos.

y ara am lu que in diu comprench...

Crispi =

Jo si la boca hi tinch un más,
no vull dir ni una paraula
so del secret guardado,
y no descubreixu una mosca
que li beyés fe una mort.

Me encoragot que no hu diga
y no hu huy di, se acaba,
par que el poder tan hi pensa
que varias ocasions

demana si' Deu que us escolta
quel trega luego del mon.

Ambros: Pobra home, numés de neural,
me fa mitxa cumpasió

Exipi: Ahi demati se estava
asentat prop de la font,
a' nals arbres y oi las erbas
dunaba exclamacions,
Democraba una... Pastora
la mes hermosa del mon,
que quinsa o setsa anys o'tras,
per la guerra del Puronchs
la ha senti que coantaba
asentat sota l'el d'un om
ella li salva la vida,
al ha sucorra per tot,
li va dar menjar del seu,
tots dos ban beura ab un got,
al ha porta' ab una cova,
un mes si ban esta' sols.

Pero ba amí no me agrada
de di res, no huy rasons
que la presona callada
la estiman per tot lo mon.

¿o'is no so cap xerraira,
no vuy di res;... joch ni mol.

Ambros: Dos di ban se sols un mes. (nien)
salgan la vola del mon.

Crispi = Loue; que vol di, que hi estesin,
sembla que uny s'enyo Ambros.
Sabrai que lo amo es un homei;
per virtut se pinta sol.

Ambros = Jo no dire' res p' contrari
pero hi sentit oi dir un foch
que devegadas se escalfa
la pega p' custoit del foch

Crispi = En tornoin del que parlavam
l'amo esta' en compromis gràs
y se per part ben l'segura
que no es bol casa tampoch,
an que tingues donya Elvira
tota la Espanya per dot.

Bom que so' tan reservat
Don Barlus mu conta tot,
ell sap que so' tan collat...
Prime' quel secret, la mort
Jo no esperi que li diga,
no li heuy di y se acabó.

Ambros = Juste fa be de no diru. (A.)
(xerria mes que un tabalot.)

Crispi = Don Barlus sap que no parlu
que no so envidonador,
y ell me explica cuan li passa;
Aquet dia la dal del Bosch

del cap de mun de la serra
que es ben tot lu rodador
me ba explicá cosas llargas
que cuasi m'guera fet for.

Y aixó que so mol balén.
no es per alabar ma no
no huy di res;... per coratje
nom guanya un farell de Bous.

Ambros =

(No vol di res, aquet ximpla;
y reora mes que un sach de nous.)

Berpi =

Miri l'omni ahi si la tarde
me explicaba el trip y jóch
que se aprapara a la casa
cuau siga descubert tot,
Am ba fe aná a du una corta
alli a l'altre part del fon
sap que ya alla una barraca?
alli al cap de mun del Bosch?
Es la cora de la Santa
i Y ba entrá a dintre?

Ambros =

Berpi =

Aixó no.
Com la porta era tancada,
man vas torná alla a la Font
vas beura dugas Pastoras
mes macas que un tom de flors
vas preguntá, qui na es deya

de Mas Maria Dolos,
li vas donar la carta,
el recadu del senyo

Pero sobre tot no hi diga.....

(am misteri.) basarsa lo amo no hi vol,
que diu si es cert lo que pensa
hi tirara si rodar tot!

Ambros: Aixó es fe mala partida
que dirá el senyo Baró,
si veu que á la seba filla
li donan semblant jabrot.

La senyora ques tan bona
que dipto que el rucado,
se ni trubés cap mes de altre
per horridés y bon cor.

Si vol que jo franch li parli....

Cruspi =

Parlim de franch el Ambrós,
que no hi pagot an ma vida
per senti á parla.....

Ambros =

Be.... jo

huy dir que del que parla bam
obra mal lo seu senyo
aben format el contracte
no men desdiria jo
que un home sense barauila
les favore' senza carbó.

Bruspi = Ey, cuidadu lu que parla
 nos pensi que subri jo'
 que diguian mal del meucamo
 ni am culpa, ni am reho';
 y ab aixb' la llengua curta
 si no li fa fas morrus nous.
 Ambros = Perli m' un puquet millo,
 o sino ab als Bois.
 Que a la terra de ahont es fill
 no tenan tornas mes bons

Bruspi = (Ap) (Aquiet nas, de bech de lloru
 si m' busca gaires rehous
 li donu un cop de sabata
 que dell faito estellicons.

Ambros = Diquiu al Obair no murmuri,
 que ni vusté ni al senyó
 per bondat ni per riquesa
 no igualen a'nal Baró.

Bruspi = Mavis nom fassi crema'
 que las mans me fan pico'
 y ting las unglas mol llargas
 que si la agafu yas mórt.

Ambros = Aico' ni al Conde de Espanya,
 ay que en deu abe mors jochs
 (rien) Poun tremolan las oyellas
 i Mireusals y ques fugós

Bruspi = Dons swit cobrents cap a fora

- vuy que sapigas qui so.
- Ambros: A n'ém currens descomuda
que t' pensas que m' faras por
- Cruspi: Mirar que se de la esgrima
- Ambros: Jo se de jugá el bastó
- Cruspi: Jo hi estot poch i mol pinxu
- Ambros: Jo hi fujit de la prasó
- Cruspi: Jo hi tingut huit desefius
y estot sempre ad benl'adó.
- Ambros: Jo has tení una palestra
per la constitusió
que m' has brellor me ab un proa
que crech que era al proio.
- Cruspi: Ba, saps lu que tens tu llengua
- Ambros: Mes fets que tu ting talos
- Cruspi: A mi talos, deu m' balga
si no fosim aqui on som,
del cap de pudy que li daba
lo deixaba sensa un hos
- Ambros: Dons anem san oi brallamus
- Cruspi: Sortim a fora . . . . .
- Ambros: . . . . . Si a l'ont,
que allá ningú ans fora nosa.
y ta las d'ore, . . . millor.
- Cruspi: A q' obra senyo, Cruspi . . . . .
- Ambros: Infelis de senyo Ambros . . . . .
- Ambros: Anemi d'ons sens turbarnos . . . (van y se baxan un moment)
- Cruspi: No vol una de traído

Ambros = Toch humorat y no cod d'oro.
Brispi = Ni agafa ls c'ibells tampoch
que aixó es un desafiú
y es un desafiú . . . . .

Ambros =
Brispi =
Ambros =

A mort
Dons Deu te aje perdonet
A tu jo't podan fe' l'sot.
(Los dos sen bon per anarsen a ballar a currem.)

Escena 3ª Elvira y Elisa

Se dirizeijan al tucado ahont y eura' la corona
de Marquesa. Elvira anira Blanca ab bestit de
boda y Elisa y un altre criada la adornaran

Elvira Elisa

Elvira = Los horas pasan volán.
ja se acostá al sacrifici,
mun cor está tremolán,
com un reho que al decau
se li presentan al suplici

Elisa = Senyora, cobri b'aloht
despa deici la tristesa
(mes hermosa que un tresórt.)
Li derá alientu a' son cor
la corona de Marquesa.

Elvira = Amiga estimada Elisa,
de las flórs y perlas finas
(sols la idea me horrorisa
me fan la mes infelisa
y me punxon eixas espinas
Ja se acaba hora mi
aquell hermos pensamén,
que tenia de serhi, lo meu Deu omnipotén
anal claustro esta si muri
per un Deu omnipotén.

Refleccionat primé
cumpli ab lo cuort man amén
creura el meu para es primé,
gran sacrifici faré, si jo non tancu al cumbrén.
Senyora, (infelis oritura)

Elisa =

Desprenquis de aqueix tormén,
que al deu semblán afigura
que exalta mes sa hermosura
aquét penós sentiment.

Pusté que es tan virtuosa,
que no pot veura tristesa,
que no hi corri generosa
fresa, y pura com la rosa
del jardí de la bellesa.
Pusté que tenir de sobras

virtut, y riqueza tanta,
 la apréñian rics y pobres,
 ab paraulas y ab obras
 de tutóm se s'afetamenta

Olivera = Verja y Santa del Rosé.....

Olivera = A nequisu de la memoria

Olivera = Deu meu, tu desde la gloria
 acunsellam, que fare;

Es mol apróp la ocasió (Eran la campana.)

Olivera = Senyora Eran a missa.....

Olivera = Escolta, estimada Elisa;

Olivera = Fa escoltu ab atenció

Después que seré casada
 buldría que no am deixes,
 que aquí ab nosaltres estes,
 com se jo tan desgrasiada
 que ja saps que no ting mara;
 las riquezas de aquet mon
 per mi poca cosa són,
 aixís mu ensenyá el para.

Olivera = Senyora com puch paga
 tanta jenorositat

Olivera = Aceptán lo proposat
 Ja beus no mu poto negá.
 Tu a consolarás mds penas

després que aja pres estat,
sempre t' tindré al meu costat
Me pentinaràs mas trenas.....

Elisa =

Ay, senyora Donya Elvira
eicos cabells que son de or
y eica puresa de cor,
atot lo humibers admira.

Ditrosa mil voltas es
qui se ajermana sumisa
ab una pobra infelisa,
amiga de la honrades
Sen jo al custat de vusté
y de Anjel que ha criada
que no so desamparada,
de ora an deban pensaré
Vusté aningú desamparad

Elvira =

Sempre tingú la memoria
ma mara; que s' a la gloria.....

Elisa =

i Ay!; ditros qui pot dir mara;
Bon nom que jo estich privada
de pronancia, senyora,
eica expresió tan sonora
que m' te sempre apaserada

De los autors de ls meus dias,
respectu semblan historia

Aqui ting una memoria.....

Elvira = Ay, ¡ filla! si ab Deu cumplias
no perdria de vista l' bel.

(Elvira se mira
y diu despues
de examinat.)

Elvira = Ho y que hermosa reliquiari

Elisa = Lo respectu ni un sacrari

Elvira = Lu Arcanja Gabriel

Elisa = Es un senyal.

Elvira = Cosa rara;

Elisa = Mini a la part del detras

Elvira = Carlos de Lara y Farias

Elisa = Lu retratu y nom de para

(Elvira caudera
mayada.) Serja de la soletat.....

Deu meu... Ay... misericordia

Elisa = Maria de la concordia

(aida) Socorro... per caritat,

maria meba del meu cor

correu que binga l'seu Para

que te estampada Da la cara

la palides de la mort.

Escena 5: Elisa y un briaat

Briaat = Ho la entraria al seu quartu

y la asentaria al sofá
Elixa = Pues entremli de seguida
ajudeumala á portá. (la entran al cuarto.
Yo no se per quin objecta
cin desmai, no puch pensari
com lo meu reliquiari
aproduct tal afecta. (Entra dins
(lo criat torna á surti
del cuarto.)

Escena 6 Barro

Lues aquesta nobedat,
que jo hu desitju sabé
Criat = Lue la filla de vostre
ara aqui s'es desmayat.
Barro = I be com estat aixó;
Criat = Ting antes que l'altra noya
purtaba el coll una joya,
ó señal ó madelló
y al veurel ho fet un crit,
no se si de alegria ó trista,
Ara han ficada al llit,
Diu que al pronensió un nom,
com qui li clava una fletxa.....
Barro = Bes correns abisó i metra

Escena 7.º Baró y Elisa

Elisa = Al metra no es necessari
senyó, perquè Donya Elvira
ab tranquil·litat respira

Baró = ¿ que estó aquet desbaris
¿ com es que ses desmayou?

Elisa = Perque jo li ha ensenyat
un petit reliquiari.
No la fet mes que mira
y en menus que canti un gall
li abingut un treball

Baró = Men bas a veura que fa. (Pase.)

Escena 8.º Elisa y Magi

(Ab una rodona de
un licsit.) Magi = Tinga aquest licsit senyora
es cumpost per homes sabis
li acostara als seus llavis.....

Elisa = Si vingas Magi en bonora

Magi = No saps si li passa encara

Elisa = Estó un poch alibiada

Magi = Com es que ses desmayada!

Elisa = Lu lleji l' nom del meu pare
i quedat sense sentits. (Vase.)

Escena 9.ª Magi.

Magi = Jo me estava a la antecala
del cap de mur de la escala
i de ella hi sentit los crits.
No se por que mi ficsat
que aix casament no es ferir
ha lu menos aqueix dia.

Escena 10. Baró y Magi.

Baró = Jesus quina no bedat, (Magi signa que)

Magi, no saps lu que ya.

que l' casament ja no es fa.

Magi = Pues expliquis; que ha passat

Baró = Escolta, not dire mes

tan sent com se dirá missa.

que for pastoreta Elisa,

es filla de lo Marqués

Magi = Quem diu, senyo; aixó s' britat

Baró = És un miracle de dalt,
 Moja = I es de vent, huy dir formal?
 Baró = Estoi ja ben cumpre bat,
 Moja = Ara hi pensu, ahí el mati,
 con prop de la Font se estava
 ab interés preguntaba
 per la Santa; te canvi
 ting presen que ha parlat
 que comencia eixa terra
 que an aquell temps de la guerra
 dels Carlins hi ha passat.
 Saps si es per allí el daban
 senyo hu anore a mirat
 Baró = Digas si pots orribat
 Moja = que aquí la estich esperant.

Escena 11 Baró.

Ja pot se, que aquesta noya
 es de la Santa als afany
 que sofreix quinze o setze anys
 O la aixó sera la joya. (mira el reliquiari.)

(Allegre.) Carlus de Lara y farrás.....
 Ara el huy interroga,
 y sin cumpre el que Oya,

tindré present aquest cas,
Ma filla, un sobra binién
diu que atinguit de alegria
par que Deu ja la tenia
destinada en lo cumben.
Se cumpliran sans intens.
Me adit, " Para feu felisus
a na questos infelisos
deixon lus los nostres bens. . . . .

Escena 1ª Carlos y Baró

Carlos = Senyor, me estaba a lleji
a fora a la galeria
y me han odit que cumbenia . . .

Baró = Carlos, acostot a qui
Avrimat una badira.
y bina aqui el meu custot.

Carlos = Senyo, ja estich asentot.

(Ap.) Eixa entrevista me Atmira

Baró = Me dirás la beritot
sobras lo quet vas a dir?

Carlos = Senyo, jo no se menti,
y menos en eix estot.

Baró = ; Has tingut al tras amors
a la teva juventut?

Carlus = Si senyor que ni tingut
y me estrenyan lassas fors.
¿ estimat a una Maria
no fa mol que hi descubert,
que está sola en un dessert.
Tan sols Deu per companyia.

Baró = Desitjaries cumplir
lu que li abias promes?

Carlus = !! Si hu desitjaria;; pues
no desitja tan suert
lu que a la presó está sol
y li donan libertat
despues de está allí tancat
trenta anys sense veure el sol
No desitjan tan que plega
las plantas morint de set,
ni que li fasin critot,
desitja mes lo pobret.
Si hu desitja? Li demanen.

als seus pens sorodi llo't,
que m'fessi obras de pœra,
tinger de mi pietat.

Baró = Alsat... ja estas enterat
que aquesta dona es ja mara.

Carlus = No fora cosa molt nova...

Baró = Pues es la realitat
(ab reliquiari.) Veyas... cuneicas aixó?

Carlus = Per la verja del rosari
y es lu meu reliquiari,
de hon ha surtit senyo;

Baró = Home ja tu pots pensa,
es la cosa mes sencilla
lu portar la teva filla,
ja mara li ha' pusa.

Carlus de Lara y Ferrás,
escolta l'oue't pas a dir.

Prumetme que has de cumpli
lu que jo mani, o hu ferrás?

Carlus = Si senyo, mentra no siga
apartam deixas montonyas

al moment aquest quan triger
Disposi, que vol que fasa,

Barró =

A hont ets filla del cort,
Es una perla, un tresort,
no la tens mol llun de casa.
Antes de darli un obrás
pues que tu no la coneixas
vull sabé si la mareixes
Carlus de Liara, y Ferrás,

Carlus =

Pues digui, que ting, que fé
que jo cunech que tinch culpa,
y mani per la disculpa!

Barró =

Escolta que tu diré.
Aquet bebra oibem de ana
a busca la seba mara,
y dema la cosa es clara
la acumpanyas al altá.

Ma filla es fica l' bumbén
que ab Deu fa un matrimoni
jo seré un testimoni
y tot se fa ab un moment.
Que hi dius; en quant al teu tio

deixar-me si la meua má,

Carlus = Senyó com pudré' para . . . . .

Ab sa paroula curfio

Baró = Després, un altra ocasió
vuy quem contis eina historia
per Itenir-la a' la memoria

Carlus = La meua filla senyó.

Baró = Carlus ara la veurás
tu not pots moure de aqui
que ara la fare beni
pe donli lu primé obras.

(Lo baró entra al cuartu y torna aluego)

Carlus = Es sort Maria que ets mara
Oh, que mumerit tan ditós
Deu meu, misericordias

Baró = Elisa abraza tu p' ora.

Escena 13 dits y Elisa

Carlus = Filla meua del meu cor

Elisa = ¡ Ay poore de mas entranyas

Baró = Las cosas may son estranyas
cu an las porta al oia dor

(Se abraza fort
un para "la"
per un moment
pausa)

Elisa = Ay peora, meu de mun cor,
sembla que siguiu mentida,
ja ting tranquila ma vida
ara que binguer la mort.

Carlus = La mort demanas Elisa
ara que lu cel te embia
un perbeni de alegria

Elvira = Ay! si para so felisa
Per pude' quia meus pasus
sols falta quem diguen ora
si es viva o morta la mort.

Carlus = Mols cops te atingut als brasus

Baro = Sareu felisus fills meus
Deu que tot hu te present
fancira' eix casa ment.

Carlus = Dixeremnos besar los peus

Baro = Los brasus sera millor,
ara sareu lus meus fills.

Deu, per guardaus de perills,
per obras de pare io!

Carlus = Com pudre paga' Senyo

Baro = Carlus, parlem de altra cosa.
Ma filla ba are la esposa
de un Deu y redentor.....

Escena 14 dits y Elvira

- Elvira = Gracias, para estimat (Desde la puerta de la memoria des de la gloria (seu cuorto.)
ha descubert eixa historia que estot ma felicitat.
- Carles = Senyor no me desojo de als ses peus corodillot fins asta que aje alcansat de bon cor lu seu perdo' (se corodilla.)
- Elvira = Carles ja esta' perdonat (lo alsa.)
ja beu que in casus semblans.....
- Barió = Estime vos com jermans y olviden tot lo pasat.
- Elvira = Para no tenim perills mus diu des del cel, la mara.
- Barió = Jo per ells sere bon Para
- Elvira Carles = Nosaltres també bons fills.
- abracen al Barió forma un grupu y can al taló. fi del 3º Acte

Fin

Acta quant Du. Niterit de bon cor, o'

una historia a la cova de la Santa.

Sella larga una labanya a prime'
ferma ab un fanal enses, un pa-
rell de cientes rusties una

voca capas de amaga' un

homa. Una sepultura

am un xipre' et

peu de ella,

Sera entra

da de

joich.

La San-ta sola asentada miran lo tems

que amanara tempestat al seu

degut tems focaran los

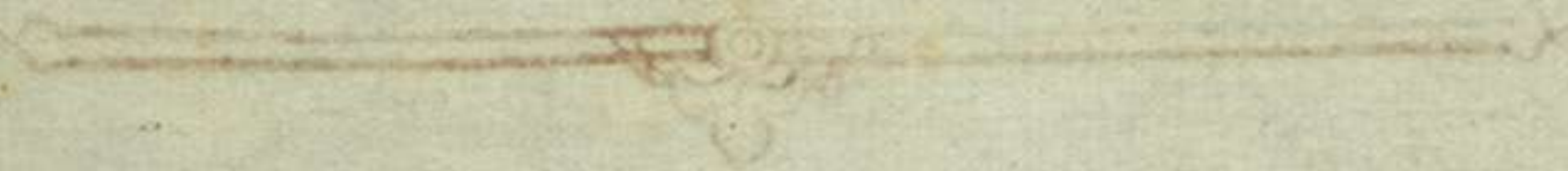
campanas de la

ermita, fara

trons y

flams.

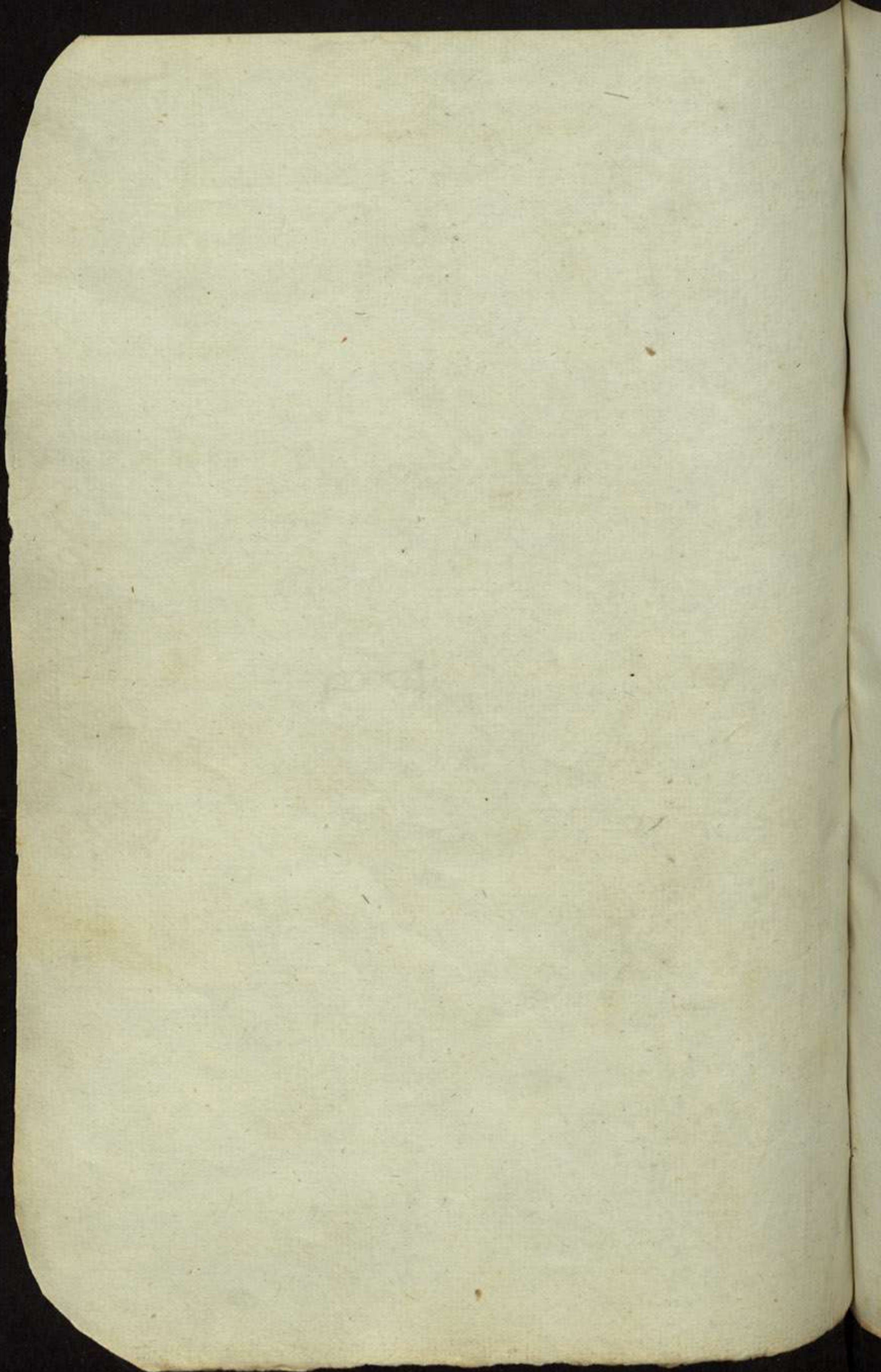

Escena 1^a Santa

Fardan, y pasan las horas
mes que apas ajegantat,
se acercan bromas obscuras
que amanasan tempestat.

Los nubuls de tramuntana
ja cubreixan lo orison,
se tapa de dot lo mon
y el bronse de una campana
se presibeix allà al lluny;
ja la atmosfera arritada,
per las tempestats del Juny.

Ja las alas de la farda
se aplegan detrás las serras,
y en um mar de oscuritat
se cumberteixan las terras.

Ja se sen lo tró brama
al fondu de las montanyas,
cada tró, vessona el eco
a dintra de mas entranyas.
Ja lu llampuch illumina

per muniens barrànchs, absinas,
já las campanas beinas
fican pregaria ditina.

De ma mara a la memoria
pus que la clarc ses posta
anire a vesu un paranostra
a la hora mortuoria

Ab llagrinas de ternura
jo la tomba regare
y saludare 'l xipre
guarda de la sepultura.

(season 11)

Mara amada; Deu glorios,
no deixeu viva infelisa
que aqui vos prega sumisa
sens mes amparu que vos.

Sera vert que aure' acabat
de supri' grossus afanyis
despuer de purga' setsa anyis
la meva culpa y peccat.

Mara meva, am tu campu
lu meu cor de goix supreix
sots de hica 'l papé' aqueix.
Deu meu, sembla que lu somiu.

no se par que dins mon cor
 sentu un orripla turmen,
 no comprench si l' pensamen
 me amensia, desgracia o sort
 Met tardan, y min besoit
 estranyo nos veja encasa,
 ans no siga com sa mara
 Deu meu, duncubi la moit.

Si se ausan bulgut vurla
 perser doptas mas fatigas,
 ;Tilla meva! Par que trigas,
 senyo bulguema ampara.

Lu tems de fort se emmaranya,
 se augmenta la tempestat;

Creeh Socorro: . . . . .

Creeh que han cridad
 al fondu de la montanya.

Socorro, curreu, socorro (veu fonda)

Sert es que se sen crida
 per veura si als puch salva
 pronta a sa defensa corru.

santa pren un basti for ab un ganxi al cap y un
 fanal encis ala ma y sen va per la montanya.

Arona jort

Dins
 cri'an
 Hain
 socorro) //
 Santa.

Dins cri'an
 Santa

Escena 2.º Crispi

Gracias a' Sain Onofra
que al ultim ja hi soch aprop.

Que ara mateix fa bes noves
que rodu perdut pel Bosch.

Su que no se sirt encara
es si so' viu ho soch mort
pero encara am sembla quem sentu
que m fa' trip y trap lo cor

fae un llam

San Nam quin mach
que's deiva de fe tan fort.

(cna) Del para Del fill del san erpit amen jesu'

Del cap a las panturrillas
ma agafat un tremolo'

que asta de respira' ampriba
y ase' que jo may ting por

Caram ara men actornu

que vas mullat, y fet xop.

Ventura de la ventura

que en cara nostra senyo,

axis que jo' anaba a causa

ana quell barranch tan gros

axet fe un llam, y alas hora

ab aquell poch de claró
 y reculát andarver
 desequida, que si no;
 la meba carn ja seria
 menja per guineus o llops.
 Però miru aquesta cosa
 y no si veu quít ni gos,
 ni cap dona ni persona,
 y ubert de batabat fot.
 Vayem cridaré per dintre
 Ave maria, so jó;
 que li duch bona notícia,
 Mastresa, ningú tampoch.
 Jo que li portu la nova
 que es prebinga be de fot,
 que els bidran de aqui una estona
 tots plegats am prufaso
 portaran alpes enseser
 par que si bejan milló.
 Me sembla que se'n prepara
 una bona punsió,
 La senyora i'ol se monja
 ja esta abisat lu Reuó;

y dema' entrava l' Cumbien
después de missa major

Es estrany que aquesta dona
estiga en aquesta casa,
segons me deya l' senyor,
es cosa digna de historia.

Com que sap que so callat
com son sots, ell tot me conta.

Anat quart del Baró
si han estat llarga estona
jo hi escultat lo que han dit
amagat tras de una porta
no per ves no, per sentiru
no mes hi pensat escotta.

Don Carlos li explicaba
y l' Baró que's tan bon home
li ha dit, "escotta noy
" jo hi estimat eixa dona
" de des de que la cuneh,
" li apropositat mit voltas
" que sen bingues ab nosaltres
" que deixes agraella cosa
Y ella responia sempre,

" Senyo' las gracias li donu
 " de tanta amabilitat,
 " aqui ting una memoria
 " avota de aquell xipre,
 " Deu butgue di'l de lla' afora.
 " Si deya, ting un tresort
 " no puch deixarlu, si un homa
 " no'n torna l' que ma robat,
 " felisitat, vida, y honra.
 " Vas jurat hi hu cumplire'.
 " que si aquest homa no torna
 " a la coba ats de muri
 " y'm sepulture' a la tomba
 " de hon descansa la mara;
 " Deu la tinga am santa gloria.
 " Si no per ves, per sabere
 " numer, y pensat escolta
 " y escultas hu hi sentit
 " com la hamu deya u eixa dona
 " ami'm va salba' la vida,
 " casi men dono vergonya
 " del mal que li vas paga,
 " en cambi de se tan vana

"jò li vas recumpensa
deixanta pobre, y senza honra.
Al Bavo li aproporàt casamen ab tota forma,
que basta l' descubrimen
y sapilla bot se monja
los deixa areus op soluts
de tot lu seu patrimoni,
y demà a las deu focadas
se celebra l' desposori.

La noya entrara l' cumben
predica l' para Jeroni
y es fava la serenaria
al alta de S. Antoni.

Despues de abeu escultat
no per ver; per sabe hi fora,
que l' sabe may cupa llah;
no me agrada di gran cosa.
Com enveonu tan poch,
mi repensat una estossa.

Yeh tu ats de, se l' prime
de ana atruba a questa dona.
antas no hi arrivin ells
li dtras la enhora bona.

Y me ni binguet curriens
 arribaquí, y ella es fora;
 hi tu an diriat tot arribat,
 va, deu se per aquida vora.
 Ota, sentu enrehona,
 me amago otros de una roca

(Dim. suet)
 Gracia deu, ja' no plou,
 Ay ay, es D. Carlos lo home
 que la acompanya pel bras.
 Amagat crispí, y escolla,
 no per res no, per sentiru
 par que jo' poch se mendona,
 com so callat, no enrehonu;

(Sen ba) Va, amaguemns aquí una estona.

Escena 3ª Santa y Don Carlos

Don Carlos. Maria prenda del cor,
 de tu estich tan agrait,
 que vinch mol arrepenhit
 al feu custat mun besort.
 Que ditra, senbla mantida,
 deu te apusait aquíet moís
 nimes per se be atubois,
 des cops mats saltat la vida

Per mi ets Anjèl de la guarda
oh que mumen fan ditxos
nadu en un mar de delicias
perdò, Maria Dulcis.

Santa, Deu meu que felicitat
de alegria mun cor salta

96 Maria, abuy sens falta
at tornu l' que ti robat.

Santa Gracias, per tal favor,
qu'ets tornat per las montanyas
Deu te cura fucât lo cort
per dona non y valor
at puit de nostras entranyas.

Setsa anys de gran amargura
me abias duntat cor meu,
setsa anys mun anima opusca
al peu de eixa sepultura
pensan nit y dia ab Deu.

Setsa anys, mumen per mumen,
dias y horas pasadas
plorân sempre amargamen,
ferian corra al turrin
mas lagrimas vademadas.

167
O Car Maria, ferma pietat,
se que tens veu de sobra,
perdonu, se que hi faltat
tu demana arrodillat
cumpadeixta de aquest pobra.

M. Allait, ja estàs perdonat,
y ala meua cunsiencia
pus ara tets cumpesait
per perdo' de tun peccat
te dare' la penitencia.

O Car Tu quem digas cumprire
per mot dijisit que siga,
un proposit berdade'
jo' t' prometa que fare',
no cregas que men desdiga.

S. Maria Jo at donu per penitencia
no separar nos may mes.

P. C. Tu cumprire: ja esta entès,
Ara at fare' una atbertencia.

Ma El Baro', ens es mes que un para
Y con tal ben de tracta.

P. C. Dich ques im san cristià

El aringu desampara.

C. Ab aquella sensillesa.

Ma dit jo no ting parens
carebur vitiu felisos,
seran vostres lu meus bens.

La noya es la que tu adit,
pues que jo am ficu 'l Cumben
que deu amus del armparo
de aquesta hinfelisa jin.

Santa Sembla somnit lu que pasa.

D'Carle Deu aguiat los meus pasus
vina Maria als meus brasus.

(De avoro) Crisp Mira amigu; com la abraza.

To que soch lu seu emat,
si vot que per ell tu fasa

sensa ferma prega massa

tu fare' de mot bon quat.

D' De aquesta abitasió' estranya

si vols te pots despedi,

que ells ja se sentan beni.

Ta ban pujan la muntanya.

Maria Mira ja's tenim aqui

si la vista no menganya.

Escena 4ª tots los del drama menús

Elvira

Un que fets dia, dibertims jovers
celebren la festa de un gran casamen.
y de Doña Elvira la entrada al cumben
dema se celebra alegras, canten.

Despues del la dia Baro

Baro

Ta abem fet una obra bona
fills de las mevas estranyas,
hem pujat eixas montanyas
en busca de una persona;
Y es la misteriosa dona

que a la presència beyeu,
per mastressa la tindreu.

Tots

Senyora la benhorabona.

Santa

Las gracias li dona,

(Santa se arrudilla als peus del Baro)

li dona de cor, aquesta infelisa.

criada en lo Bosch

y ara aqui sumisa

a deban de tots

li besa sas plantas

per tan gran sabor

Baro

Albat filla meua, te donu aquest no

per tan virtuosa que admira feto

Alguna begada

ja li proposat.

per viura ab nosaltre

ab comoditat

y hu am respontias,

Senyo, Deu li pacte

no puch separar ma

de alla ab hom mi ciat

Esperu aqui un home

que aqui me ha rebat

alegria y honrra y felicitat.

Y si acas no torna

a cumplir al tractat

de aqui non puch moure,

Senyo hu hi jurat.

me bas dir, si un dia

per casualitat

tornaba aqui home

que ami me faltat,

a' l'bons y encara

podria aseptar.

Pues ara que lo home

presen aqui esta

que afit una falta

y la vol reparar
 ab lo matrimoni.
 ques fava dema,
 ara et aqueixa hora
 sensa replica
 de questa barraca
 te tens de ausenta.
 Es la providencia
 que t' be ~~te~~ ha rescata,
 ja becs que ella ho mana,
 te has de resigna

Maria Senyá, civa infelisa,
 com podra' pagar
 aqueixa finesa de voste' li fa.
 Lu seu cor es de Anjel...

Baró Fora exijera,
 que deu de la gloria
 ja ho judicava
 lo mal y lo be que oia terra's fa.
 Jo se un peccador
 estimato jermans,
 que jo vas cometra
 un peccat dels Gran.

Per venja la honra
a la meua sanch;
'y estat assassin.
no passa un instant
ni de nit ni de dia
que not tinga y deban.
Ay germana meua
que infelis mumen,
per tu jo hi faltat
al quin manamen. (plora)

l.
Maria Senyor, desvancixis.

Mari Taria pensamen, que bura alegria
sixa honrada jes.

Carlu Deu queu ala gloria...

Maria Es misericordi, perdona las faltas...
de los peccadors.

Car Vuste que y un homa
que si veu plora,
no deixa una lagrima
en sensa ailliga

Mari Y futom lo espina,
al pobra y el rich
que la jes lo ataban
des del gran al rich.

Elisa No si entristeixi...

170

Mari Deu sap que si a faltat
es per cubri agrabis
de un deuta sagrat.

Maria Si voste' sabia
lo mot que hi suferit,
denit y de dia, sola an eis desert.

Elisa Jo te acompanyaba,
y con exam solas
sempre at preguntaba;
pet para, y la mara,
y tu sempre am deyas
me abias trobada
un dia de pret alli abandonada,
ha prop de la Font.

Maria Tilla; te enguanyaba,
me pots perdonar.

Elisa Ja estis perdonada.
Y ara ab amor gran
vina mara amada
que t' buy abraza
una altra vegada.

Jara de mun cort (se abraza)

qui' hu abia de dir
alla cuon cantaba
a' la font abir.

Car Si filla estimada
qui' hu abia de dir.

Bari Fing una alegria
adins mas entranyas...

Elisa A Deu que ja es deixeu
rusticas muntanyas.
Aurellets del Bosch (cridan)
ja fing para y mara,
puch dir que ja no so
mes desamparada.

Donas vos vull dar
una altra abrasada. (se abrazan las tres)

Bari Fills meus, anem mol de espasio,
yes de nit hora abansada,
deixem la infelis morada
per viura ab un rich palasio.

Deu te atornoit la virtut,
si algun objecta o memoria
vots, per conservar la historia
de la teva juventut
pots portaru al castell.

Maria Fing un interes no mes,

ab aquest plech de papèrs
y aquest vas, objecta vell.

Mari nivan lo
got
Maria

Aquest got es del senyo.
Perdoni, pero se aqui boca,
trenta anys que la meua boca
ne ha begut ab altra no.

Mansia Baró

Vos ferma 'l favor de dirma
com ha vingut a' las mans,
ab la que bech, son jermans
la mateixa letra y firma.

Y eran regent del Rey
als condos de San Esteva,
tan sols la familia meua
puxen tal serbey.

Tu demano per favor
de sabe' ting ansias grans
com ha vingut a' las mans
aquest misterios got.

Maria

Sim tenan a' terrisyo,
y deu ma dona memoria
unas paginas de historia
vas a' relatarlus jo.

Trenta y fans anys han passat
que una familia noble

vivian, pero no ab un pebla
si no ab lejiosa siuteit.

Los noms ni hech no buclire
que 'm sembra que no es del cas
busquem luego 'l desentlas
y sabran lo got de non be

Era un para viuclu, sot,
tenia un noy; y una noya
que era la mes rica joya
de cuantas tapaba 'l sot.

La noya es deya Sasilia,
ala casa ting entes
que hi pacuentaba un Ingles
amich de aquetta familia.

La infelis, sens desengany
era hermosa com la Estrella,
pura com una pansetta,
edad apenas quina anys.

Cuan un dia lo Ingles rich
la ba demana 'l seu para,
li digue "li falta mara
jo sare' tu seu marit.

La noya quera inocen,
sensa mon ni experiensia.

consultat' ob sa' consciencia
y mol gustosa consen.

Para un mes, y un altra mes
continuan sans amoris
y estrenyen ab llasus fors
prengue' lo amor interes.

Un dia que lo von para
Lo rich Inglis ba crida'
dientli se han de casa'
que una noya senza mara
encara que s' criatura,
pero al beuan fan despasio
entra y surti del Palasio
y crech que l' beivat'mura.
Cuan l' Inglis ba senti aixó
que ja pensaba deixarlus
ba trana per enganyarlus
alguna condició.

Los digue' aserat' la guerra,
com ilustra personatse
me toca ana' je un biatse
que jo' so part de Inglaterra.
Y antes de cuatra o'ing mesus

ba jurà que turnaria,
y la paraula cumpliria
correctats suns interesos,
y viuria sempre a Espanya
jun ab aquella familia.
Y ella la pobre Sicilia
ni pensa potse te enganya.

Antes cresque mes sa amor
com una flor ~~mal~~ hermosa
que la regan, y ella gosa
de aquella aigua y llessa olor.

Pero la Ingles ab mal cort
de aquella ciutat se aparta,
deixan escrita una carta....
Era casat... vil traïdor.

Baro Qui te explicat eixa historia
digamu, per santa Clara

Maria Eixa dona era la mara
Deu la te a la santa gloria.

Baro Germana, prenda del cor
fu mas guiat lus meus pans
vina neboda als meu brasus
abrassa 'l teu fio fort.

(se abranan)

173

Termina, ja' estas venjada.

Carlos Continua mun besort...

Baro Si, que hiterera eix recort

Mario Que la potra, desorrada

beyensa vilmen tractada...

li digue sa cunsiensia

restan afe penitensia

ab un desert retirada,

De nit se pusa am camí

de sa mara per unich dot,

se enporta 'l misterios got,

y captan arriba aqum.

En eixa Cova vivia

aqum absaba sa pregaria

y vivia solitaria

ella y Decu per companyia.

Después de sentlan traxeria

com una martir pari;

jo alas horas bas beni

a naquiét mon de miseria.

Ja era lo unich seu cunsel

me ensenya' escriura, y leji

y apenas nou anys custaba

que la infelís ha murí.
Ala agunia am tu di
"Filla meua del meu cor
acumpanyan aquí d'ora
que 'm sentu molt a labora
de las portas de la mort."

Ab nou anys de desventura
ella es via fet un sot
per enterrar cuan fo mort
sun cor en tal sepultura,
Me abraza, y em diu "somorta;
jo' de vida anting molt poca,
mira filla aquesta roca
del meu sepultera es la porta.
Después que jo' aube finat
me la trivaras a' sobra
de misericordia una obra
pudras dir, que euras guanyat."
Filla meua se ha acabat
la querisia de Tamara;
un home cruét es tin para
ja al perdoru de bon grat
Y después deixas paraulas

(plora)

Baro

me diu, com qui al cel exorta
 Deu del cel, feuli de para
 y tot seguit queda morta
 No ploris prenda estimada
 que jo' so tu seu jemma,
 To' l' Lor Ingles bas matai...
 Germana ben desgrasiada,
 Lo dia que es va euser tar
 la infelisa de fa mara
 va se la mort del meu para
 y jo' alas horas bas jura
 venjansa; si' otros venansa
 venansa que un cor esguerra
 dia y nit, sens rusega.
 Men bas amanta abusca
 a sun peccati, a' Inglaterra
 Com un dia per resort
 lo bas troba' que cassaba,
 entra muntanyes estaba
 y alli li bas da la mort,
 Se me irritan la estranyas...
 Venjanse fort bas crida,
 y (venjansa ba resonà)

un eco per las montanyas.

Sentia una veu secreta

quem deya, mata, assassina,

tal volta la veu dibina

de ma jermana; pobreta.

To alas hiras ab prestesa

lo asoludo no de cor,

sigas ben trobat. senyor

li dich, y ell ab sorpresa

me mira y me ^{diu} ahon anaba,

jo li vas dir binch Milört

'per venja' deutas de honor;

Deutas de honor! cosa cara.

Y ha de sabe' que hu demana

la honra de un jermana

y la mort de un pobra para.

Ell respongue, "no es enteng,"

"expliqueus milló, am ba dis;

Vinch per matar, o murir.

me campren, ara, encumpren.

Pues aqui ya aquest puñal

que se^{ra} igual al que jo dich,

que may vato desperbingut.

Ell me digué « hu trobo mal,
 « anem em calma y despassio »
 « podem esperar de ma,
 « y entra fan pot disfruta'
 « eixa nit de mun palasio.
 « Pues jo' cunech que ting culpa.
 « Y per reparar eix mal
 « la maritat del capital
 « me servira' de disculpa.
 « Si hu etmet; jinabmun brasos
 « y bona hospitalitat
 « me sembla sera' pagat
 « desorra, mort y sons passos. »
 ' Miserable li vas dir!
 ' Això gosas proposarma
 aqui matcio bull venjarma
 jo at bull matar o' murir.
 Si tiva un punyal a' terra,
 y ell me dir, no es de bona gras,
 « met dona a las mebas mans,
 « y cumencarem la guerra.
 « Que el tems de cultiva jo'
 « podria assassinarima

sens que jo' pugues fermarma
matarma a' trehisió."

Per eixa paraula sola
me aboixo a' collirli larma
y al traïdor sensa avisarma
em tira un cop de pistola,

(fort)
Albòns, la meua sang
se'm irrita' ab tal manera
pitxo' que un tigre o pantera
quan la presa als va escapàn.

Li dich, defensat cubart
que lo infèrn per ta desgrasia
no ta bulgut fe la grasia
que'm ajès assassinat.

Astát inútil te empresa
ell fugim; jo' al seu darrera
com ba la bestia fiera
que li escapa la presa
li doni de punyaladas
fins que allí ba caura mort,
li vas trebera' al seu cort
jo' no se cuantas vegadas.
Me orroriso sots pensari.

pansa

Ama ciutat vas ferma
però tranqui'l no vivia.

Jo que'm determini, un dia
mudai de terra; Marra
ha un castell que b'ei compra
al fonsu dels pirineus.

(lo abraza) Jo a las horas vas beni
y aqui es ahon bull mori
abrasarvos tots jill meus.

Maria Deitaria sabe
ahon la fens enterrada;
Aquella pedra sagrada
a la soca del xipre.

D. Carlu Es gran eix descubrimen.

Baró Anem a' regar la llosa
de la prenda mes preziosa
(pausa) que a lla vos fare' praser.

Ara vos ting de abisa;

Si jo moro astas de feta
fareu una capalleta

sobra la tomba que esta.

Fets los anys eixa diada
la tindreu a visita.

Tots Puntem's que es cumplira'
Carlu La martir que esta' enterrada
segu' que hu agrair'a.

(Tots se dirijeixan ala sepultura y se arrodillan.)

Baro Germana del cor
quedat solitaria,
y asepta per deu
ma trista pregaria.

Maria. Asepteu per deu
pregaria sensilla,
mava del meu cor
de la vostra filla.

Elisa Senyoj a' la memoria
de aquesta infelisa....
Resa una pregaria
vostre neta Elisa.

Car Ara darem gracias, a' vos y al senyo,
de aqui arrodillats no ans alsareu no
fins que voste'ans donguia
la benedicio'

Baro Esculteu fills meus, esculteu una un poch,

Espi Nomes per sentiru, escultu senyo.

Baro Caritat als pobras fareu sobra tot.

que tots som jermans
 tracteus ab amor
 siguieu liberats
 liberats de cor.
 Los uns ab los altres
 ajudéus pertot.

que jo ja' camino
 aprop de la mort
 y os deixo als meus vens
 despues de mun cor.

(Se alza y se
 pesa al los brazos)
 esterus

Deu de las altura misericordios
 perdoneu las faltas
 de los pecados.

Crispi Ara y entahora de la nostra mort
 amen jesus.

Baró Ara ab amor gran
 demanare jo
 que del cel vos vingua
 la benedicio.

fin del drama.

